

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Α΄ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

**ΕΚΘΕΣΗ
ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ**

«Πειθαρχικό Δίκαιο Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου»

I. Γενικές παρατηρήσεις

A. Το υπό συζήτηση και ψήφιση Νσχ, όπως διαμορφώθηκε από την αρμόδια Διαρκή Επιτροπή, περιλαμβάνει εννέα άρθρα. Σκοπός του Νσχ, συμφώνως προς την Αιτιολογική Έκθεση, είναι η ριζική αναμόρφωση των ρυθμίσεων του Υπαλληλικού Κώδικα που αναφέρονται στο πειθαρχικό δίκαιο των δημοσίων υπαλλήλων, «προκειμένου να αντιμετωπισθούν, κατά τρόπο αποτελεσματικό, παθογένειες που έχουν εμφιλοχωρήσει στη λειτουργία του δημοσιοϋπαλληλικού σώματος, οι οποίες συνίστανται, ιδίως, στη διόγκωση των φαινομένων διαφθοράς» (βλ. Αιτιολογική Έκθεση, σελ. 1).

Στο πλαίσιο αυτό,

- καθιερώνεται αποκλειστική απαρίθμηση των πειθαρχικών παραπτώματων και επιχειρείται αρτιότερη διατύπωσή τους [άρθρο δεύτερο του Νσχ - άρθρο 107 ν. 3528/2007 (Υπαλληλικός Κώδικας, εφεξής Υ.Κ.)],

- θεσπίζεται μεγαλύτερος χρόνος παραγραφής τους, ενώ εισάγεται ειδική ρύθμιση για τα παραπτώματα με οικονομικό αντικείμενο, συμφώνως προς την οποία η παραγραφή αρχίζει από την ημερομηνία που η Υπηρεσία έλαβε γνώση του παραπτώματος [άρθρο δεύτερο του Νσχ - άρθρο 112 ν. 3528/2007 (Υ.Κ.)].

- αναμορφώνεται ο κατάλογος των πειθαρχικών ποινών με τη θέσπιση, αφενός, νέων και τη θέσπιση, αφετέρου, μεγαλύτερης κλιμάκωσης για τις ήδη υφιστάμενες ποινές. Ειδικώς δε για ιδιαίτερες σοβαρές περιπτώσεις παραπτώματων, το πειθαρχικό συμβούλιο μπορεί να επιβάλλει, ως πρόσθετη

πειθαρχική ποινή, χρηματική κύρωση ορισμένου ποσού [άρθρο δεύτερο του Νσχ - άρθρο 109 ν. 3528/2007 (Υ.Κ.)].

- καθιερώνονται πρωτοβάθμια πειθαρχικά - υπηρεσιακά συμβούλια με τη συμμετοχή δικαστικών λειτουργών ή και μελών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, με αποκλειστική αρμοδιότητα την εξέταση των πειθαρχικών υποθέσεων [άρθρο δεύτερο του Νσχ - άρθρο 146B ν. 3528/2007 (Υ.Κ.)]. Τα εν λόγω συμβούλια, στα οποία δεν συμμετέχουν αιρετοί δημόσιοι υπάλληλοι, όπως σημειώνεται και στην Αιτιολογική Έκθεση (σελ. 2), «συνιστούν «υπηρεσιακά συμβούλια» κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθρου 103 του Συντάγματος, διαφέρουν δε από τα λοιπά υπηρεσιακά συμβούλια μόνον ως προς το εύρος των αρμοδιοτήτων τους, δηλαδή, είναι αρμόδια μόνον για τις πειθαρχικές υποθέσεις, ενώ τα λοιπά υπηρεσιακά συμβούλια είναι αρμόδια για τις άλλες μεταβολές της υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων».

- τέλος, εισάγονται επιμέρους τροποποιήσεις που αφορούν στα πειθαρχικά όργανα και την πειθαρχική διαδικασία προκειμένου, ιδίως, να εκσυγχρονισθούν διατάξεις, οι οποίες είχαν εμφανίσει προβλήματα κατά την εφαρμογή τους.

Β. Η ιστορία της πειθαρχικής νομοθεσίας συνδέεται με εκείνη του Υπαλληλικού Κώδικα, εφόσον οι συνιστώσες το πειθαρχικό δίκαιο διατάξεις απέτελεσαν συστηματικώς μεν ενιαίο και αυτοτελές, πάντοτε, όμως, τμήμα της μερικώς ή συνολικώς κωδικοποιημένης υπαλληλικής νομοθεσίας. Υπό το καθεστώς του ισχύοντος Συντάγματος ψηφίσθηκε, κατ' αρχάς, ο ν. 417/1976, ο οποίος επανέφερε σε ισχύ τα άρθρα 131 έως 175 του ν. 1811/1951 «Περί κώδικος καταστάσεως δημοσίων πολιτικών διοικητικών υπαλλήλων». Εν συνεχεία, μετά από εξουσιοδότηση του άρθρου 29 του ν. 417/1976, σε συνδυασμό με το άρθρο 47 του ν. 22/1975, εκδόθηκε το π.δ. 760/1976 περί «κωδικοποίησεως σε ενιαίο κείμενο των ισχυουσών διατάξεων του πειθαρχικού δικαίου των υπαλλήλων του δημοσίου και των ν.π.δ.δ.», το οποίο, εν τέλει, ενσωματώθηκε στο π.δ. 611/1977, ως ειδικό κεφάλαιο (άρθρα 205 έως 247). Τελικώς, ο ν. 2683/1999 «Περί κυρώσεως του κώδικα καταστάσεως δημοσίων πολιτικών υπαλλήλων και υπαλλήλων ν.π.δ.δ. και άλλες διατάξεις» περιέλαβε στο μέρος Ε' αυτού, και υπό τα άρθρα 106 έως και 146, τις διατάξεις πειθαρχικού δικαίου συστηματικώς οργανωμένες (βλ., αναλυτικώς, Γ. Ναυπλιώτη, Πειθαρχικό Δίκαιο, 2003, σελ. 56 επ.). Ο ισχύων Υπαλληλικός Κώδικας (ν. 3528/2007) περιέχει πλήρες σύστημα ρυθμίσεων που διέπει την πειθαρχική ευθύνη των δημοσίων υπαλλήλων και τη σχετική πειθαρχική διαδικασία (Μέρος Ε', άρθρα 106 έως και 146).

Γ. Επισημαίνεται, τέλος, ότι, κατ' άρθρο τέταρτο και πέμπτο του Νσχ, οι προς ψήφιση ρυθμίσεις που αναφέρονται σε θέματα αργιών, καθώς και εκεί-

νες με τις οποίες θεσπίζονται πειθαρχικά παραπτώματα και πειθαρχικές ποινές, εφαρμόζονται αναλόγως στους υπαλλήλους του Δημοσίου και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, καθώς και στο μόνιμο προσωπικό των δήμων και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου αυτών.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων του Νσχ

1. Επί του άρθρου πρώτου, άρθρο 103 ν. 3528/2007 (Υ.Κ.)

Με το παρόν άρθρο τροποποιούνται οι διατάξεις περί αυτοδίκαιης αργίας, ιδίως προς την κατεύθυνση της ειδικής μέριμνας για περιπτώσεις τέλεσης από τον υπάλληλο ποινικού αδικήματος με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά (π.χ., στο πλαίσιο σχέσεων εξάρτησης). Τέτοια αδικήματα είναι η δωροδοκία, η υπεξαίρεση περί την υπηρεσία, η κατάχρηση ανηλίκων σε ασέλγεια, η ασέλγεια με κατάχρηση εξουσίας και η παιδική πορνογραφία. Προκειμένου περί των ανωτέρω αδικημάτων, αρκεί για την αυτοδίκαιη θέση του υπαλλήλου σε αργία η αμετάκλητη παραπομπή του στο ακροατήριο, και απαιτείται έκδοση τελεσίδικης αθωωτικής δικαστικής απόφασης για την επάνοδο στα καθήκοντά του.

Διευκρινίζεται ότι ο όρος «τίθεται αυτοδίκαια σε αργία» έχει την έννοια ότι καταρχήν δεν απαιτείται έκδοση σχετικής διοικητικής πράξης με ουσιαστική κρίση. Εντούτοις, η εύρυθμη λειτουργία της υπηρεσίας επιβάλλει την έκδοση σχετικής διαπιστωτικής πράξης, η οποία, έχει εκτελεστό χαρακτήρα (ΣτΕ 2533/2001, Γνωμ. ΝΣΚ 239/2009).

Η θέση του υπαλλήλου σε αυτοδίκαιη αργία «δεν αποτελεί πειθαρχική ποινή, προδικάζοντας την ενοχή του υπαλλήλου στον οποίο επιβλήθηκε, αλλά διοικητικό μέτρο που αποσκοπεί στην εξασφάλιση της ευρυθμίας στο πλαίσιο της εσωτερικής λειτουργίας της υπηρεσίας, αλλά και στην εγγύηση της εμπιστοσύνης του ευρύτερου κοινού στην εν γένει νομιμότητα της λειτουργίας αυτής» (Γνωμ. ΝΣΚ 266/2010). Στο πλαίσιο αυτό, οι διατάξεις για την αυτοδίκαιη αργία πρέπει να ερμηνεύονται στενώς, διότι έχουν, αφενός δυσμενή, αφετέρου, εξαιρετικό χαρακτήρα σε σχέση με τις συνταγματικές εγγυήσεις υπέρ των δημοσίων υπαλλήλων κατά το άρθρο 103 του Συντ. (ΣτΕ 2857/1985 και Α. Τάχου/Ι. Συμεωνίδη, Ερμηνεία Υπαλληλικού Κώδικα, τόμος Α', σελ. 936). Για τον ίδιο λόγο δεν επιτρέπεται ανάλογη εφαρμογή τους σε πρόσωπα πέραν αυτών που ρητώς ορίζει ο νόμος, π.χ., πυροσβέστες, ως προς τους οποίους ισχύει ο αντίστοιχος θεσμός της διαθεσιμότητας ((Γνωμ. ΝΣΚ 266/2010).

Επίσης, στην περίπτωση της αυτοδίκαιης θέσης υπαλλήλου σε αργία, δεν απαιτείται προηγούμενη ακρόασή του, την οποία θεσπίζει το άρθρο 20 παρ.

2 του Συντάγματος και, κατ' εφαρμογή του, το άρθρο 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. Η ακρόαση επιβάλλεται όταν το δυσμενές διοικητικό μέτρο λαμβάνεται κατ' ενάσκηση διακριτικής ευχέρειας εκ μέρους της Διοίκησης, και όχι όταν ο νόμος καθιστά υποχρεωτική την λήψη του μέτρου αυτού ή όταν η επιβολή του μέτρου επέρχεται αυτοδικαίως (όπως εν προκειμένω) εκ του νόμου, με μόνη την συνδρομή των νόμιμων προϋποθέσεων, μη συνδεόμενων προς υποκειμενική συμπεριφορά του θιγόμενου. Και αυτό, διότι, στις εν λόγω περιπτώσεις, η ακρόαση του ενδιαφερομένου δεν δύναται να επιδράσει στη διαμόρφωση της κρίσης του κατά δέσμια εξουσία ενεργούντος οργάνου (Σ.τ.Ε. 1164/2009, 790/2008, 2775/2007, 1229, 4022/2004, 2767, 3134/2003, 3222/2000).

2. Επί του άρθρου πρώτου, άρθρο 104 ν. 3528/2007 (Υ.Κ.)

Η θέση του υπαλλήλου σε δυνητική αργία αποσκοπεί, όπως και η θέση του σε αυτοδίκαιη αργία, στην προστασία της υπηρεσίας, συμφώνως προς όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω (υπό 1).

Στην παρ. 2 του προτεινόμενου άρθρου, προβλέπεται η δυνατότητα (άσκηση διακριτικής ευχέρειας) άμεσης απομάκρυνσης του υπαλλήλου από τα καθήκοντά του δια της επιβολής του μέτρου της αναστολής άσκησης καθηκόντων, σε κατεπείγουσες περιπτώσεις, κατά τις οποίες κρίνεται από τον προϊστάμενο της αρχής ότι διακυβεύεται το συμφέρον της υπηρεσίας. Έχει κριθεί ότι ως «κατεπείγουσα περίπτωση» νοείται περίπτωση που δεν είναι χρονικώς αδιάφορη, αλλά, αντιθέτως, είναι απολύτως πιεστική για την άμεση προστασία της υπηρεσίας. Το δε συμφέρον της υπηρεσίας «διακυβεύεται», όταν δεν θίγεται απλώς, αλλά έχει προσβληθεί ή συνεχίζει να προσβάλλεται το κύρος ή ο σκοπός της υπηρεσίας και ο τρόπος λειτουργίας της κατά τρόπο έντονο. Η πρόκληση δημόσιου σκανδάλου δεν είναι, πάντως, απαραίτητη για την κρίση περί διακύβευσης του συμφέροντος της υπηρεσίας.

3. Επί του άρθρου δευτέρου, άρθρο 107 ν. 3528/2007 (Υ.Κ.)

Με την προτεινόμενη ρύθμιση γίνεται περιοριστική απαρίθμηση των πειθαρχικών παραπτώμάτων των υπαλλήλων, χωρίς να θίγονται διατάξεις που ορίζουν ειδικά πειθαρχικά παραπτώματα. Αντιθέτως, η αντικαθιστάμενη διάταξη είχε υιοθετήσει το σύστημα της ενδεικτικής απαρίθμησης, σε συνδυασμό με τον ορισμό του άρθρου 106 του ν. 3528/2007, συμφώνως προς τον οποίο, «Πειθαρχικό παράπτωμα αποτελεί κάθε παράβαση υπαλληλικού καθήκοντος που συντελείται με υπαίτια πράξη ή παράλειψη και μπορεί να καταλογισθεί στον υπάλληλο». Συναφώς επισημαίνεται ότι η αποκλειστική απαρίθμηση των πειθαρχικών παραπτώμων αποσκοπεί στο να γνωρίζει εκ των

προτέρων ο δημόσιος υπάλληλος το πλαίσιο εντός του οποίου οφείλει να διαμορφώνει την εν γένει συμπεριφορά του, τόσο εντός όσο και εκτός υπηρεσίας, έτσι ώστε να αποφεύγει πράξεις ή παραλείψεις που είναι πειθαρχικώς αποδοκιμαστές. Η ρύθμιση αυτή αποτελεί εγγύηση για τον δημόσιο υπάλληλο.

4. Επί του άρθρου δευτέρου, άρθρο 109 παρ. 3 ν. 3528/2007 (Υ.Κ.)

Με την προτεινόμενη ρύθμιση θεσπίζεται η δυνατότητα, όταν το πειθαρχικό συμβούλιο επιβάλλει τις πειθαρχικές ποινές των περιπτώσεων γ' έως ζ' της παραγράφου 1 του παρόντος και συντρέχουν επιβαρυντικές περιστάσεις, να επιβάλει, σωρευτικώς, διοικητική κύρωση από 3.000 έως 30.000 ευρώ. Ενόψει της βαρύτητας της διοικητικής κύρωσης, σε συνδυασμό με τον σωρευτικό της χαρακτήρα προς την πειθαρχική ποινή σε βάρος του υπαλλήλου, ο όρος «επιβαρυντικές περιστάσεις» νοείται κατ' αναφορά προς τις οικείες ρυθμίσεις του Π.Κ.. Άλλωστε, γίνεται δεκτό ότι η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων πρέπει, πάντοτε, να προβλέπεται ρητώς και σαφώς από τον νόμο, στο πλαίσιο της αρχής της νομιμότητας (βλ. Α. Τάχο, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, 7η έκδ., 2003, § 102, σελ. 576 επ.). Αυτό απαιτεί τόσο η τήρηση της αρχής του κράτους δικαίου και της αρχής της ασφάλειας δικαίου που δεσμεύουν τον νομοθέτη και τη Διοίκηση (ΣτΕ 2574/1990), όσο και η δυνατότητα ελέγχου της τήρησης της αρχής της αναλογικότητας (ΣτΕ 956/2009).

Περαιτέρω, με το εδάφιο δεύτερο της προτεινόμενης διάταξης ορίζεται ότι, όταν επιβάλλεται η πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης και πρόκειται για πειθαρχικά παραπτώματα των περιπτώσεων δ' (απόκτηση οικονομικού οφέλους ή ανταλλάγματος προς όφελος του ιδίου του υπαλλήλου ή τρίτου προσώπου, κατά την άσκηση των καθηκόντων του ή εκ αφορμής αυτών) και ε' (αναξιοπρεπής ή ανάρμοστη ή ανάξια για υπάλληλο συμπεριφορά εντός ή εκτός υπηρεσίας) της παρ. 1 του άρθρου 107 του παρόντος που σχετίζονται με οικονομικό αντικείμενο, τότε το πειθαρχικό συμβούλιο μπορεί να επιβάλει, επιπλέον, διοικητική κύρωση από 10.000 έως 100.000 ευρώ. Συμφώνως προς την Αιτιολογική Έκθεση, «Είναι κοινός τόπος ότι η διαφθορά των υπαλλήλων έχει ως σκοπό τον προσωπικό πλουτισμό τους και επομένως παράπτωμα που συνδέεται με οικονομικό αντικείμενο δεν αρκεί, υπό ορισμένες περιστάσεις που εκτιμά το πειθαρχικό συμβούλιο, να τιμωρείται με τη βαρύτερη των πειθαρχικών ποινών, ήτοι την οριστική παύση, αλλά πρέπει να επιφέρει συνέπειες και στην οικονομική κατάσταση των επίορκων υπαλλήλων».

Είναι αυτονόητο, πάντως, ότι η ανωτέρω σωρευτική επιβολή, για την ίδια

πράξη, της πειθαρχικής ποινής και της διοικητικής κύρωσης, η οποία, μάλιστα φθάνει έως τις 100.000 ευρώ, γίνεται εντός των ορίων της αρχής της αναλογικότητας, όπως ορίζει η παρ. 2 του παρόντος, προκειμένου περί της επιμέτρησης της πειθαρχικής ποινής του υπαλλήλου.

5. Επί του άρθρου δευτέρου, άρθρο 111 παρ. 2 ν. 3528/2007 (Υ.Κ.)

Με την προτεινόμενη διάταξη ορίζεται ότι κατά την επιμέτρηση των πειθαρχικών ποινών λαμβάνονται υπόψη οι αρχές και οι κανόνες των περιπτώσεων β' (ελαφρυντικές ή επιβαρυντικές περιστάσεις), γ' (έμπρακτη μετάνοια) ε' (πραγματική και νομική πλάνη) και ζ' (προστασία δικαιολογημένων συμφερόντων) της παρ. 2 του άρθρου 108. Θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο, λόγω του οιονεί δικαιοδοτικού χαρακτήρα της επιμέτρησης των πειθαρχικών ποινών, να γίνει παραπομπή στην αναλογική εφαρμογή των κανόνων επιμέτρησης που προβλέπει ο Ποινικός Κώδικας (άρθρα 79 και 80), διότι τα συγκεκριμένα κριτήρια διάγνωσης της βαρύτητας του παραπτώματος και εκτίμησης της προσωπικότητας του υπαλλήλου συνιστούν συμπαγές θεμέλιο για την επιβολή δίκαιων και αναλογικών πειθαρχικών ποινών.

6. Επί του άρθρου δεύτερου, άρθρο 117 παρ. 1 α) και 118 παρ. 1 α) ν. 3528/2007 (Υ.Κ.)

Με την προτεινόμενη διάταξη καθορίζονται, κατά τρόπο περιοριστικό, οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι των υπαλλήλων των κεντρικών και περιφερειακών υπηρεσιών που ανήκουν στην αρμοδιότητά τους. Επισημαίνονται συναφώς τα ακόλουθα:

α) Στην περίπτωση α) αναφέρεται μόνο ο Υπουργός. Ωστόσο, ανάλογη πειθαρχική αρμοδιότητα πρέπει να αναγνωρισθεί και στον οικείο υφυπουργό, για την ταυτότητα του νομικού λόγου, και δεδομένου ότι μπορεί να προβλέπεται από την απόφαση καθορισμού των αρμοδιοτήτων του στο πλαίσιο του άρθρου 16 παρ. 5 εδ. α' του ν. 1558/1985 (ΦΕΚ Α' 137), όπως κωδικοποιήθηκε από το π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α' 98), (βλ. ΔΕΦΑΘ 476/2010).

β) Στο εδάφιο δεύτερο της περίπτωσης β) της παραγράφου 4 του παρόντος ορίζεται ότι «για τους υπαλλήλους των ΚΕΠ που ανήκουν στους ΟΤΑ ορίζεται ότι ο Υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης μπορεί να ασκεί πειθαρχική δίωξη ενώπιον του αρμοδίου οργάνου κατά την κείμενη νομοθεσία.

Σημειώνεται ότι, υπό την ανωτέρω διατύπωση, και δεδομένου ότι ο Υπουργός Εσωτερικών, ως αρμόδιος Υπουργός, είναι πειθαρχικώς προϊστάμενος των υπαλλήλων των ΟΤΑ, υπάρχει περίπτωση να ασκηθεί πειθαρχική δίωξη από τον Υπουργό Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Δια-

κυβέρνησης ενώπιον του Υπουργού Εσωτερικών.

7. Επί του άρθρου δευτέρου, άρθρο 122 ν. 3528/2007 (Υ.Κ.)

Με την προτεινόμενη διάταξη ορίζεται ότι η πειθαρχική δίωξη αρχίζει είτε με την κλήση του υπαλλήλου σε απολογία από το μονομελές πειθαρχικό όργανο είτε με την παραπομπή του στο πειθαρχικό συμβούλιο. Η πειθαρχική διαδικασία ολοκληρώνεται εντός δύο μηνών από την κλήση σε απολογία είτε με την έκδοση πειθαρχικής απόφασης μονομελούς οργάνου είτε με την παραπομπή ενώπιον πειθαρχικού συμβουλίου, σε περίπτωση δε παραπομπής ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου, ολοκληρώνεται εντός τετραμήνου από την παραπομπή. Η υπαίτια παράβαση της τήρησης των ανωτέρω προθεσμιών αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα, το δε «παράπτωμα αυτό, για τα μέλη του πειθαρχικού συμβουλίου, εκδικάζεται μετά από παραπομπή ενώπιον του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου».

Παρατηρείται, κατ' αρχάς, ότι το ακριβές χρονικό σημείο έναρξης της πειθαρχικής δίωξης έχει ιδιαίτερη σημασία στο υπαλληλικό δίκαιο, διότι, αφενός συνδέεται με κρίσιμα σημεία μεταβολών της υπηρεσιακής κατάστασης του υπαλλήλου (όπως λ.χ. η θέση σε δυνητική αργία κατ' άρθρο 104 παρ. 1β του Υπαλληλικού Κώδικα, Υ.Κ.), και αφετέρου η κατόπιν της έναρξης της πειθαρχικής δίωξης διαδικασία υπόκειται σε ισχυρότερες τυπικές δεσμεύσεις –των οποίων η παραβίαση συνεπάγεται ακυρότητες– έναντι προηγούμενων σταδίων της πειθαρχικής διαδικασίας (όπως, λ.χ., της προκαταρκτικής εξέτασης του άρθρου 125 του Υ.Κ.), των οποίων οι πλημμέλειες δεν επηρεάζουν, συνήθως, το κύρος της πειθαρχικής διαδικασίας (βλ., σχετικώς, Γ. Ναυπλιώτη, όπ. π., σελ. 229).

Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι η προθεσμία για την ολοκλήρωση της πειθαρχικής διαδικασίας είναι ενδεικτική (βλ., σχετικώς, ΔΕφΑθ 1588/2008) και η μη τήρηση των ανωτέρω προθεσμιών αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα μόνον εφόσον οφείλεται σε υπαιτιότητα (δηλαδή, δόλο ή αμέλεια) του ενεργήσαντος – ή παραλείψαντος – οργάνου. Δεδομένου ότι στα πρωτοβάθμια πειθαρχικά συμβούλια, κατ' άρθρο 146B, δύναται να μετέχουν δικαστικοί λειτουργοί στους οποίους, κατ' άρθρο 91 παρ. 3 του Συντάγματος, η πειθαρχική εξουσία «ασκείται σε πρώτο και δεύτερο βαθμό από συμβούλια που συγκροτούνται με κλήρωση από τακτικούς δικαστές», η διατύπωση της προτεινόμενης προσκρούει στην αρχή της διάκρισης των εξουσιών (άρθρο 26 του Συντάγματος), την οποία απηχεί το ως άνω άρθρο 91 παρ. 3 του Συντάγματος.

8. Επί του άρθρου δευτέρου, άρθρο 124 ν. 3528/2007 (Υ.Κ.)

Με τη παρ. 1 ορίζεται ότι «Στο έγγραφο, με το οποίο η υπόθεση παραπέμπεται στο πειθαρχικό συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 123 του παρόντος, πρέπει να προσδιορίζονται επακριβώς κατά τόπο και χρόνο τα πραγματικά περιστατικά που συνιστούν το πειθαρχικό παράπτωμα και ο διωκόμενος υπάλληλος».

Περαιτέρω, κατά την παρ. 2, μεταξύ άλλων, «Το παραπεμπτήριο έγγραφο κοινοποιείται στον διωκόμενο υπάλληλο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 138 και αποστέλλεται με το φάκελο της υπόθεσης στο πειθαρχικό συμβούλιο». Συμφώνως προς την αιτιολογική έκθεση, «με τη ρύθμιση αυτή επιδιώκεται ο περιορισμός των περιπτώσεων ακυρότητας της πειθαρχικής διαδικασίας λόγω τυπικών παραλείψεων κατά τη διαδικασία της κοινοποίησης».

Επισημαίνεται, κατ' αρχάς, ότι, δεδομένης της σημασίας του παραπεμπτηρίου εγγράφου στην εξέλιξη της πειθαρχικής διαδικασίας, πρέπει σε αυτό «να μνημονεύονται τα πραγματικά περιστατικά, τα οποία συνιστούν την αντικειμενική υπόσταση του αδικήματος για το οποίο διώκεται ο υπάλληλος και να προσδιορίζονται αυτά κατά τόπο και κατά χρόνο, καθώς και να αναφέρονται τα στοιχεία από τα οποία πιθανολογείται η ενοχή του παραπεμπόμενου. Η περιγραφή αυτή, η οποία άλλωστε προσδιορίζει και το αντικείμενο της ανακρίσεως που τυχόν θα διενεργηθεί, καθώς και το περιεχόμενο της κλήσεως του υπαλλήλου σε απολογία, αποτελεί ουσιώδες στοιχείο του παραπεμπτηρίου εγγράφου, με συνέπεια η παράλειψή της να καθιστά άκυρο το παραπεμπτήριο έγγραφο και μη νόμιμη την ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου διαδικασία» (βλ., ενδεικτικώς, ΣτΕ 1073/2008, 1789/2004, 1467/2003 και ΣτΕ 1624/2000, ΕΔΔΔ, 2000, σελ. 604).

Εξ άλλου, η κοινοποίηση του παραπεμπτηρίου εγγράφου «σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 138» ανάγει την κοινοποίησή του σε ουσιώδη τύπο της πειθαρχικής διαδικασίας, η παράλειψη του οποίου –εφόσον δεν καλυφθεί– επιφέρει ακυρότητα της διαδικασίας (πρβλ. και ΣτΕ 1073/2008).

9. Επί του άρθρου δευτέρου, άρθρο 126 παρ. 3 ν. 3528/2007 (Υ.Κ.)

Στο άρθρο 126 παρ. 3 ορίζεται ότι στο στάδιο της ένορκης διοικητικής εξέτασης, κατά την εξέταση υπαλλήλου στον οποίο αποδίδεται η διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 130 παρ. 3 και 132 του ΥΚ, δηλαδή, ο υπάλληλος δικαιούται να ζητήσει εγγράφως την εξέταση μαρτύρων, εξετάζεται ανωμοτί και μπορεί να παρίσταται μετά δικηγόρου. Επειδή, συμφώνως προς το άρθρο 43 παρ. 1 ΚΠΔ, αν έχει διενεργηθεί ένορκη διοικητική εξέταση, μπορεί να μην διαταχθεί προκαταρκτική εξέταση, οπότε και εξομοιώνονται λειτουργικώς οι δυο δια-

δικασίες, θα ήταν σκόπιμο να συμπληρωθεί η παρούσα διάταξη του Νσχ, ώστε ο υπάλληλος στον οποίο αποδίδεται η διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος να έχει δικαίωμα και γνώσης του φακέλου της υπόθεσης πριν από την εξέταση του, κατ' αναλογία προς τις ρυθμίσεις του άρθρου 31 παρ. 2 ΚΠΔ για την προκαταρκτική εξέταση.

10. Επί του άρθρου δευτέρου, άρθρο 142 ν. 3528/2007 (Υ.Κ.)

α) Κατά την προτεινόμενη διάταξη, «Δικαίωμα προσφυγής ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας έχει ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης κατά των αποφάσεων του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου που επιβάλλουν τις πειθαρχικές ποινές της προσωρινής παύσης και του υποβιβασμού με αίτημα την επιβολή της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης. Το αίτημα πρέπει να στηρίζεται σε συγκεκριμένα στοιχεία του πειθαρχικού φακέλου». Όπως επισημαίνεται και στη Αιτιολογική Έκθεση, με τη διάταξη αυτή «ενσωματώνεται στις διατάξεις του πειθαρχικού δικαίου των υπαλλήλων που υπάγονται στον Υπαλληλικό Κώδικα, η διάταξη που προβλέπει τη δυνατότητα άσκησης προσφυγής από τον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης μόνον κατά των αποφάσεων του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου που επιβάλλουν τις πειθαρχικές ποινές της προσωρινής παύσης και του υποβιβασμού με αίτημα την επιβολή της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης». Κατά συνέπεια, η ως άνω δυνατότητα του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης δεν αφορά αποφάσεις του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου που επιβάλλουν ηπιότερες ποινές ή απαλλάσσουν τον πειθαρχικώς διωκόμενο υπάλληλο.

Σχετικώς προς την εν λόγω αρμοδιότητα του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης έχει προσφάτως κριθεί (ΣΤΕ 82/2011, ΝοΒ 2011, σελ. 422) ότι «στην περίπτωση που το Συμβούλιο της Επικρατείας επιλαμβάνεται της προσφυγής του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης μπορεί να επιβάλει, το πρώτον αυτό, την ποινή της οριστικής παύσης ή του υποβιβασμού, αφού εκτιμήσει εξ υπαρχής τα στοιχεία του πειθαρχικού φακέλου, σε αναφορά με τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος Γενικού Επιθεωρητή και τις απόψεις του διωκόμενου υπαλλήλου. Η πρόβλεψη από τον νόμο της δυνατότητας επιβολής μείζονος πειθαρχικής ποινής στον παρανομήσαντα δημόσιο υπάλληλο από το Συμβούλιο της Επικρατείας, σε μια τέτοια περίπτωση, εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, που απαιτεί οι παρανομούντες υπάλληλοι να τιμωρούνται με την προσήκουσα, εκάστοτε, πειθαρχική ποινή, σύμφωνα με την προβλεπόμενη στο άρθρο 25 παρ. 1 του Συντάγματος αρχή της αναλογικότητας, αλλά και συνάδει με το άρθρο 103 παρ. 4 του Συντάγματος, δεδομένου ότι, στην περίπτωση αυτή, η πειθαρχική υπόθεση του υπαλλήλου

έχει ήδη κριθεί από υπηρεσιακό - πειθαρχικό συμβούλιο αποτελούμενο κατά τα δύο τρίτα από μονίμους δημοσίους υπαλλήλους, στο δε Συμβούλιο της Επικρατείας δυνατότητα μόνο ανατίθεται για την επιβολή, κατά την κρίση του και των βαρύτερων πειθαρχικών ποινών του υποβιβασμού ή της οριστικής παύσης (πρβλ. ΣτΕ 1506/1955, 230/1935)».

β) Κατά την παρ. 3 του άρθρου 142 του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως αυτή προτείνεται να αντικατασταθεί, επί προσφυγής του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, ενώπιον του ΣτΕ, κατά απόφασης του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου που επιβάλλει πειθαρχική ποινή προσωρινής παύσης ή υποβιβασμού, με αίτημα την επιβολή της ποινής της οριστικής παύσης, «αν ο υπάλληλος έχει ασκήσει ήδη ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού εφετείου προσφυγή, κατά της απόφασης του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, που επιβάλλει σε αυτόν την πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης, ή την ασκεί ενόσω εκκρεμεί η ανωτέρω προσφυγή του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, το εν λόγω δικαστήριο οφείλει να παραπέμψει την υπόθεση στο Συμβούλιο της Επικρατείας προς συνεκδίκαση».

Επισημαίνεται συναφώς, ότι, κατ' άρθρο 4 παρ. 1 του ν. 2944/2001, «Στην αρμοδιότητα του τριμελούς διοικητικού εφετείου υπάγεται η εκδίκαση σε πρώτο και τελευταίο βαθμό των υπαλληλικών προσφυγών, εκτός από εκείνες που προβλέπονται στο άρθρο 103 του Συντάγματος», εκτός, δηλαδή, από τις προσφυγές κατά πράξεων επιβολής των πειθαρχικών ποινών της οριστικής παύσης και του υποβιβασμού (παρ. 4 άρθρου 103 του Συντάγματος), οι οποίες ανήκουν στην αρμοδιότητα του ΣτΕ. Περαιτέρω, οι πράξεις κατά των οποίων χωρεί υπαλληλική προσφυγή ενώπιον του διοικητικού εφετείου απαριθμούνται στο άρθρο 142 παρ. 2 του ισχύοντος Υπαλληλικού Κώδικα.

Έχει κριθεί (ΣτΕ 1805/2009), ότι η υπαλληλική προσφυγή ενώπιον του διοικητικού εφετείου «παρέχει στον πειθαρχικώς καταδικασθέντα υπάλληλο αποτελεσματική δικαστική προστασία, όμοια με εκείνη που παρέχει η προσφυγή του άρθρου 103 παρ. 4 του Συντάγματος, αλλά δεν έχει την κατοχύρωση του άρθρου αυτού ή άλλης συνταγματικής διατάξεως, ούτε την συνταγματική κατοχύρωση της αιτήσεως ακυρώσεως. Συνεπώς, η διατήρησή της στο δικονομικό σύστημα των πειθαρχικών διαφορών των δημοσίων πολιτικών υπαλλήλων επαφίεται στην κρίση του νομοθέτη, ο οποίος είναι περαιτέρω ελεύθερος να αναθέτει την αρμοδιότητα για την εκδίκασή της στο Συμβούλιο της Επικρατείας ή στα διοικητικά δικαστήρια σύμφωνα με τα άρθρα 94 παρ. 1 και 95 παρ. 1γ' του Συντάγματος».

Εξ άλλου, η απόφαση του διοικητικού εφετείου επί της ως άνω προσφυγής είναι όχι μόνον ανέκκλητη [άρθρο 4 παρ. του ν. 2944/2001], αλλά και αμετάκλητη, μη υποκείμενη «σε τακτικό ή έκτακτο ένδικο μέσον ενώπιον του

[ΣτΕ]. Η ρύθμιση [δε] αυτή είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του άρθρου 95 παρ. 1 α', β' και 3 του Συντάγματος (...), οι οποίες επιτρέπουν να εξαιρεθούν: α) από τον δευτεροβάθμιο έλεγχο του Συμβουλίου της Επικρατείας οι ήσσονος σημασίας ακυρωτικές διαφορές (βλ. πρακτικά Ολομελείας ΣτΕ 7/2001, 6/2000 και ΣτΕ 1405/2007 επτ.) και β) από τον αναιρετικό έλεγχο του Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου κατηγορίες αποφάσεων των διοικητικών δικαστηρίων, οι οποίες εκδίδονται είτε σε πρώτο και τελευταίο βαθμό είτε τελεσιδικώς κατ' έφεση (βλ. Πρακτικό Ολομελείας ΣτΕ 6/2000 και ΣτΕ 120/2004)» (ΣτΕ όπ. π.).

Περαιτέρω, η προς ψήφιση ρύθμιση συνάδει προς την αρχή της οικονομίας της δίκης, η οποία επιβάλλει «η υπόθεση να κριθεί από ένα και το αυτό Δικαστήριο. Τούτο υπαγορεύεται από το γεγονός ότι πρόκειται περί δίκης με το ίδιο αντικείμενο, αφού προσβάλλεται η ίδια απόφαση του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου που αφορά τον ίδιο υπάλληλο, η οποία εξεδόθη με βάση την αυτή πειθαρχική αγωγή. Και ναι μεν κύριοι διάδικοι στην ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας δίκη τυπικά είναι ο ασκήσας την προσφυγή Γενικός Επιθεωρητής και ο Υπουργός [Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης], ενώ στην δίκη ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου διάδικοι είναι ο ασκήσας την προσφυγή υπάλληλος και ο καθ' ου η προσφυγή Υπουργός Εσωτερικών, η ενιαία όμως κρίση της διαφοράς, προς αποφυγή εκδόσεως αντιφατικών αποφάσεων επιβάλλει το ενιαίο της δίκης και από πλευράς υποκειμένων. Έτσι, στην μια και ενιαία δίκη ενώπιον του ίδιου δικαστηρίου κύριοι διάδικοι είναι τόσο ο Γενικός Επιθεωρητής και ο Υπουργός, όσο και ο τιμωρηθείς υπάλληλος. Περαιτέρω, σύμφωνα και με την αρχή του φυσικού δικαστή (άρθρο 8 παρ. 1 του Συντάγματος) που επιβάλλει, τον καθορισμό του αρμοδίου εκάστοτε δικαστηρίου κατά γενικές και αφηρημένες κατηγορίες, ασυνδέτως προς τις δικαζόμενες υποθέσεις ή τα πρόσωπα των διαδίκων σε περίπτωση που μια υπόθεση οδηγείται σε διάσπαση, με παράλληλη εκδίκασή της από δύο διαφορετικά δικαστήρια, ένα ανώτερο και ένα κατώτερο τότε θα πρέπει η διαφορά να εκδικασθεί ενιαία από το ανώτερο δικαστήριο. Τούτο επιβάλλεται άλλωστε και από την εν ευρεία εννοία αρχή non bis in idem, υπό την έννοια ότι ο διωκόμενος υπάλληλος δεν επιτρέπεται να δικάζεται για το αυτό πειθαρχικό παράπτωμα παράλληλα από διαφορετικά δικαστήρια, αλλά πρέπει να χωρήσει μία ενιαία δικαστική κρίση από το ανώτερο δικαστήριο» (ΣτΕ επτ. 82/2011, όπ. π.).

Σημειώνεται, τέλος, ότι, ενώπιον του ΣτΕ, ο τιμωρηθείς υπάλληλος καθίσταται αντίδικος τόσο του αρμόδιου Υπουργού, όσο και του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, εκτιθέμενος σε ενδεχόμενη χειροτέρευση της θέσης του, δηλαδή, επιβολής βαρύτερης ποινής, κατ' αντίθεση προς τη διάταξη της παρ. 7 του άρθρου 142 του Υ.Κ., όπως αυτό προτείνεται να αντικα-

τασταθεί, κατά την οποία, «Το Συμβούλιο Επικρατείας ή το διοικητικό εφετείο, όταν κρίνουν ύστερα από προσφυγή του υπαλλήλου, δεν μπορούν να χειροτερεύσουν τη θέση του».

11. Επί του άρθρου δευτέρου, άρθρο 146Α ν. 3528/2007 (Υ.Κ.)

α) Στην παρ. 2 ορίζεται ότι «Το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο λειτουργεί σε δύο τμήματα, συνεδριάζει δημόσια και αποτελείται από: α) Τον Πρόεδρο (...), β) Δύο (2) Νομικούς Συμβούλους του Κράτους ή τους αναπληρωτές τους, γ) Ένα τακτικό μέλος (...) και δ) Το τακτικό μέλος (...)». Δεδομένου ότι η διάταξη αναφέρεται στα τμήματα του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου (η συγκρότηση και η λειτουργία Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου διέπεται από την παρ. 1 του εν λόγω άρθρου), θα ήταν σκόπιμο να προστεθεί στην προτεινόμενη διάταξη η φράση «καθένα εκ των οποίων», μετά από τις λέξεις «σε δύο τμήματα».

β) Κατά την προτεινόμενη ρύθμιση, «Τα πειθαρχικά συμβούλια είναι υποχρεωμένα να ενημερώνουν σε τακτά χρονικά διαστήματα το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο για την πορεία και την έκβαση των πειθαρχικών υποθέσεων, από την εισαγωγή τους σε αυτό μέχρι την έκδοση της πειθαρχικής απόφασης».

Αυτονόητο είναι ότι η ενημέρωση του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου αφορά τα εξωτερικά στοιχεία (εκκρεμείς υποθέσεις, χρόνος εξέτασης κ.λπ.), και όχι την ουσία πειθαρχικών υποθέσεων, την οποία ερευνά το πρωτοβάθμιο πειθαρχικό όργανο με αμεροληψία και ανεξαρτησία, την οποία εγγυάται, ιδίως, η συμμετοχή στη συγκρότησή του, ως Προέδρου, εν ενεργεία δικαστικού λειτουργού (πρβλ. άρθρο 87 του Συντάγματος).

γ) Στην παρ. 10, και προς αποφυγή ερμηνευτικών δυσχερειών, θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο να διευκρινισθεί η φράση «όλων των πειθαρχικών συμβουλίων όλων των υπηρεσιών».

δ) Στην παρ. 14 παρέχεται εξουσιοδότηση για την έκδοση υπουργικής απόφασης, με την οποία «καθορίζεται ο ειδικότερος τρόπος λειτουργίας του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, όπως ενδεικτικά (...) η εν γένει γραμματειακή υποστήριξη αυτού». Δεδομένου ότι στην παρ. 9 του άρθρου παρέχεται ειδική εξουσιοδότηση σχετικώς με την οργάνωση, τις θέσεις προσωπικού και τον τρόπο λειτουργίας της γραμματείας, η οποία συνιστάται προς υποστήριξη του έργου του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, το ανωτέρω σημείο χρήζει, ενδεχομένως, διευκρίνισης.

12. Επί του άρθρου τετάρτου παρ. 1

Κατά την προτεινόμενη διάταξη, «1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου

(...), με τις οποίες προβλέπονται πειθαρχικά παραπτώματα και πειθαρχικές ποινές, εφαρμόζονται αναλόγως για το προσωπικό του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου που κατέχει οργανικές θέσεις. Σε περίπτωση που επιβληθεί στον υπάλληλο αμετάκλητα η πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης η καταγγελία της σύμβασης εργασίας του είναι υποχρεωτική».

Συναφώς, έχει κριθεί (ΣΤΕ επτ. 1444/2008, 2126/2008, ΔιΔικ 2009, σελ. 1198), ότι «η όλη διαδικασία της καταγγελίας της σύμβασης εργασίας για σπουδαίο λόγο δεν αποτελεί ούτε συνδέεται με πειθαρχική ποινή, αλλά εντάσσεται και λειτουργεί στο πλαίσιο της σύμβασης εργασίας ιδιωτικού δικαίου, που έχει συναφθεί ανάμεσα στο Δημόσιο και τον υπάλληλο. Ούτε, εξ άλλου, μόνη η παρεμβολή του οικείου Υπηρεσιακού Συμβουλίου υπό τον τύπο της σύμφωνης γνωμοδότησης [άρθρα 53 παρ. 2 του π.δ. 410/1988 και 202 παρ. 2 του ν. 3584/2007] μπορεί να προσδώσει στην ως άνω διαδικασία χαρακτηριστήρα ειδικής διοικητικής διαδικασίας. Κατά συνέπεια, η αναφερόμενη διαφορά διέπεται από τους κανόνες του ιδιωτικού δικαίου (ΣΕ 1893/05, πρβλ. ΣΕ 1892/05, 2874/88, 2012/86)» και υπάγεται στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων.

13. Επί των άρθρων τετάρτου παρ. 3 και πέμπτου παρ. 5

Κατά τις προς ψήφιση διατάξεις, σπουδαίο λόγο, «σύμφωνα με το άρθρο 53 του π.δ. 410/1988» και το άρθρο «202 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (...) ν. 3584/2007», αντιστοίχως, «για την καταγγελία από την υπηρεσία της σύμβασης εργασίας του προσωπικού ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, μπορεί να αποτελεί η τέλεση κάθε πειθαρχικού παραπτώματος (...)».

Εξ άλλου, οι ανωτέρω διατάξεις των άρθρων 53 του π.δ. 410/1988 και 202 του ν. 3584/2007 περιλαμβάνουν ενδεικτική απαρίθμηση των σπουδαίων λόγων καταγγελίας της σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου.

Περαιτέρω, κατά το προς ψήφιση άρθρο όγδοο, «Καταργείται κάθε διάταξη των νόμων 3528/2007, 3584/2007, καθώς και του π.δ. 410/1988 που αντίκειται στις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που διέπονται από αυτόν».

Υπό το φως των ανωτέρω, η «τέλεση κάθε πειθαρχικού παραπτώματος» καθίσταται μοναδικός σπουδαίος λόγος καταγγελίας της σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου στο Δημόσιο, τα ν.π.δ.δ. και τους ο.τ.α., σε αντικατάσταση της ισχύουσας ενδεικτικής απαρίθμησης.

14. Επί του άρθρου πέμπτου παρ. 4

Με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζεται ότι: «Τα πειθαρχικά συμβούλια του παρόντος νόμου έχουν αρμοδιότητα για τα θέματα αργιών και πειθαρχικού δικαίου του μόνιμου προσωπικού (...) των δήμων και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών (...)».

Στις περιπτώσεις αυτές, στα ανωτέρω συμβούλια μετέχουν, αντί των μελών της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 146B (πάρεδρος ή δικαστικός αντιπρόσωπος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους με τον αναπληρωτή του), «δύο (2) προϊστάμενοι διευθύνσεων δήμων της περιφερειακής ενότητας που έχει έδρα η οικεία Περιφέρεια. Τα μέλη αυτά υποδεικνύονται από τον Πρόεδρο του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου ύστερα από κλήρωση που γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 9 του ανωτέρω άρθρου 146B από κατάλογο που περιλαμβάνει τους προϊσταμένους διευθύνσεων των δήμων της περιφερειακής ενότητας που έχει έδρα η οικεία Περιφέρεια». Αυτονόητο είναι ότι η σύνθεση του πειθαρχικού συμβουλίου παραμένει τριμελής, και ο ένας εκ των δύο εν λόγω προϊσταμένων μετέχει ως τακτικό μέλος, ο δε άλλος ως αναπληρωτής του.

15. Επί του άρθρου έκτου

α) Στις παρ. 4 περ. α) υποπερ. αα), ββ), γγ) και β) προτελευταίο εδάφιο, παρ. 5 πρώτο εδάφιο, παρ. 6 πρώτο και δεύτερο εδάφια, παρ. 7 και παρ. 11, θα ήταν, ενδεχομένως, νομοτεχνικώς αρτιότερο να χρησιμοποιηθεί ο τύπος «αντικαθίσταται» αντί του τύπου «αντικαταστάθηκε».

β) Η προς ψήφιση διάταξη αναφέρεται σε «θέματα σύνθεσης και λειτουργίας των πειθαρχικών συμβουλίων», αντί του ορθού «θέματα συγκρότησης και λειτουργίας» (για τις έννοιες της «συγκρότησης» και της «σύνθεσης» συλλογικού διοικητικού οργάνου, βλ. άρθρα 13 και 14, αντιστοίχως, βλ. και Επ. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, 2011, αρ. 123, 126).

16. Επί του άρθρου ογδόου

Στην παρ. 1, για λόγους πληρότητας, θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο μεταξύ των καταργούμενων παρ. 5, 8, 9 και 10 του άρθρου 162 του ΥΚ (ν. 3528/2007), όπως ισχύει, να περιληφθεί και η παρ. 7 (βλ. παρ. 13 του προτεινόμενου άρθρου 146Α).

Στην παρ. 4, για λόγους ακριβολογίας, θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο να

διευκρινισθεί ότι πρόκειται περί του άρθρου 107 του ΥΚ, (ν. 3528/2007), όπως τροποποιείται διά του άρθρου πρώτου του παρόντος.

Αθήνα, 2.3.2012

Οι εισηγητές
Αθηνά Κοντογιάννη
Αθανασία Διονυσοπούλου
Επιστημονικές Συνεργάτιδες
Δημήτριος Κανελλόπουλος
Προϊστάμενος του Τμήματος Διεθνών και Αμυντικών Μελετών
Ανδρέας Κούνδουρος
Προϊστάμενος του Τμήματος Ευρωπαϊκών Μελετών
Γεωργία Μακροπούλου
Ειδικοί Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο Προϊστάμενος του Β΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Στέφανος Κουτσουμπίνας
Επ. Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Θράκης

Ο Προϊστάμενος της Α΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αντώνης Παντελής
Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών